

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

26.06.2024

п.г.т.Алексеевскэе

КАРАР

№ 244

**Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы территориясендэ
рекреацион максатларда су объектларын
куллану Кагыйдэлэрен раслау турында**

Россия Федерациясе Жир кодексына, «Россия Федерациясендэ жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндэге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 маддэсе 1 өлеше 28 пунктына туры китереп

караp бирэм:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы территориясендэ рекреацион максатларда су объектларын куллану кагыйдэлэрен расларга (Кушымта).
2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендэге Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча: <http://alekseevskiy.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдэ тотуны Башкарма комитет житәкчесенен инфраструктура үсеше буенча урынбасары Р.С. Языннга йөкләргә.

**Башкарма комитет
житәкчесе**

М.Р. Гайсин

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
территориясендә рекреацион максатларда су объектларын куллану
кагыйдэләре (алга таба-Кагыйдэләр)**

1. Төп нигезләмәләр

1.1. Әлеге кагыйдэләр су объектларын рекреацион максатларда (туризм, физик культура һәм спорт, гражданнарның ялын оештыру һәм сәламәтлеген ныгыту, шул исәптән балаларның ялын оештыру һәм аларны сәламәтлендерү) куллануны регламентташтыра, Россия Федерациясенен 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы Су кодексына (25.12.2023 редакциясе) һәм башка федераль законнарға ярашлы рәвештә гамәлгә ашырыла.

1.2. Кагыйдэләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- акватория табигый- ясалма яки шартлы чикләр чикләрендәге су кичлегә;
- су хужалыгы- су объектларын өйрәнү, куллану, саклау, шулай ук суларның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижәләрен бетерү буенча икътисади һәм башка эшчәнлек төрләре;
- су ресурслары- су объектларында булган һәм кулланыла торган яки кулланыла торган жир өстендәге һәм жир асты сулары;
- су объекты- табигый яки ясалма сулык, су агымы яки суың даими яки вакытлыча туплануы су режимының характерлы формаларына һәм билгеләренә ия булган башка объект;
- су режимы- су объектында су дәрәжәләренен, чыгымнарының һәм күләменен вакыт белән үзгәрүе;
- су фонды- Россия Федерациясе территориясе чикләрендәге су объектлары жыелмасы;
- су кулланучы-су объектыннан файдалану хокукы бирелгән физик зат яки юридик зат;
- су хужалыгы системасы -су объектлары комплексы һәм гидротехник корылмаларның су ресурсларын рациональ куллануны тәмин итү һәм саклау өчен билгеләнгән;
- су астындагы туфрак-су объектларының төбән тирәнәйтү, гидротехник эшләр, төзелеш, реконструкция, гидротехник һәм башка корылмаларны, ясалма утрауларны, су объектларында урнашкан корылмаларны эксплуатацияләү, Россия Федерациясенен эчке су юлларын булдыру һәм тоту, суларның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижәләрен бетерү һәм башка очракларда алынган туфрак, федераль законнар белән билгеләнгән;
- дренаж сулары- су объектларына ташлау өчен дренаж корылмалары белән агызыла торган сулар;
- су объектларын куллану (судан файдалану) -Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр, физик затлар, юридик затлар

ихтыяжларын канэгатылэндерү өчен су объектларын төрле ысуллар белән куллану;
- суларның тискәре тәссире -су объектлары ярларын су басу, су басу яки жимерү;

-су объектларын саклау -су объектларын саклауга һәм торгызуга юнәлдерелгән чаралар системасы;

- агынты сулар-яңгыр, эрегән, инфильтрация, су юу, дрежаж сулары, үзәкләштерелгән су агызу системасының агынты сулары һәм башка сулар, аларны су объектларына агызу (агызу) аларны кулланганнан соң башкарыла яки аларның агымы су жыю майданчыгыннан башкарыла;

-су объектынның рекреация зонасы- бу су объектын яки аңа якин яр белән аның участогы, халыкның күпләп ял итү һәм су коену өчен кулланыла.

2. Рекреацион максатларда куллану өчен билгеләнгән су объектларын яки аларның өлешләрен билгеләү таләпләре

2.1. Су объектлары яки аларның рекреацион максатларда кулланылу өчен билгеләнгән өлешләре гамәлдәге законнарда ярашлы билгеләнә.

2.2. Су объектынның рекреация зонасының яр буе территориясе санитар һәм янгынга каршы нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килергә тиеш.

Су объектларының рекреация зоналары агынты сулар чыгару урыннарыннан агым буенча 500 метрдан да ким булмаган ераклыкта, порт гидротехник корылмаларыннан, пристаньлардан, причаллардан, нефть салу жайланмаларыннан 250 метрдан да югарырак һәм 1000 метрдан да түбәнрәк урнашмый.

Су коену өчен һәм анған югарырак 500 м кадәр булган урыннарда кәр юу һәм хайваннарны су коену тыела.

Су коену урынындагы су көзгесе майданы бер су коенучыга агымлы суда 5 кв.м, ә агымсыз суда су коенучыга 10-15 кв. м. тәшкил итәргә тиеш. Һәр кешегә 2 кв. м пляж майданы туры килергә тиеш.

Су коену өчен билгеләнгән урыннарда жир асты сулары, су әйләнеше, в0ронкалар һәм секундына 0,5 метрдан артык агым булырга тиеш түгел. Су коену урыннарында йөзү чикләре бер - берсеннән 25- 30 м һәм 1,3 М тирәнлектәге урыннардан 25 м ераклыкта урнашкан оранжевый төстәге буйкалар белән билгеләнә.

Участокның төбе ике метр тирәнлеккә кадәр акрынлап авыш булырга тиеш, чокырларсыз, су үсемлекләреннән, ташлардан, пыяладан һәм башка әйберләрдән азат.

Пляж билгеләнгән санитар таләпләргә җавап бирергә тиеш.

Су коену сезоны алдыннан сулыкның төбе суга сикерүчеләр тарафыннан тикшерелергә һәм су үсемлекләреннән, ташлардан, пыяладан һ. б. чистартылырга тиеш, 1,75 м тирәнлеккә кадәр, ярдан 15 м кинлектәге полосада әкрәләп авышлык булырга тиеш.

2.3. Су объектларының рекреация зоналары өсегә Кагыйдәләрдән алынган стендлар, судагы бәхетсезлек очракларын профилактикалау буенча материаллар, су һәм һава температурасы турында мәгълүматлар белән җиһазландырыла, кояштан саклану өчен җитәрлек күләмдә ятаклар, чатырлар, зонтлар белән тәэмин ителә.

2.4. Су объектларының рекреация зоналарында су коену сезоны вакытында

суда зыян күрүчелөргө медицина ярдөмө күрсөтү өчен медицина персоналы дежурлығын оештыру мөмкин.

Су объектының рекреация зоналары, кагыйде буларак, радиофикациялөнергө, телефон элемтөсө булырга һәм шөһөр транспорты белән тээмин ителергө тиеш.

Су янындагы күплөп ял итү урыннарында спиртлы эчемлеклөр сату катгый тыела.

2.5. Тыела:

-Кисөтүлөр һәм тыю язубары белән щитлар (анщлаглар) куелган урыннарда су коенырга.

- Жиһазландырылмаган, таныш булмаган урыннарда су коенырга.

-Йөзү чиклөрен билгелөүче буйкалар артына йөзү.

- Моторлы, жылкөнле судноларга, жылкөнле көймелөргө һәм башка йөзү чараларына якынлашырга.

- Суга катерлардан, көймелөрдөн, причаллардан, шулай ук бу максатлар өчен яраклаштырылмаган корьлмалардан сикерү.

- Сулыкларны пычрату һәм чүплөү.

- Спиртлы эчемлеклөр эчөргө, исерек хөлдө су коенырга.

- Этлөрене һәм башка хайваннарны үзең белән алып килергө.

- Яр буенда, гардеробларда һәм киенү бүлмелөрендө көгазь, пыяла һәм башка чүп-чар калдырырга.

-Бу максатлар өчен билгелөнмөгөн урыннарда туп белән һәм спорт уеннары уйнарга, шулай ук суда суга чуму һәм су коенучыларны тоту белән бөйле шаяртуларга юл куярга.

-Ялган сигнализация кычкырырга.

- Такталарда, бүрөнелөрдө, ятакларда, автомсбиль камераларында, өстөлөп ясалган матрасларда йөзү.

-Йөзөргө өйрөнгөндө, укыту яки күнегүлөр үткөрөүче укытучы (инструктор, тренер, тәрбияче) куркынычсызлык өчен жаваплы.

- Йөзөргө өйрөнү махсус билгелөнгөн урыннарда үткөрелөргө тиеш.

- Һәр граждән суда бөлагө элөккөн кешегө мөмкин кадөр ярдөм күрсөтөргө тиеш.

Суда бөхөтсөзлек очраklarын кисөтү буенча радио-тапшыру жайланмалары, стендлар, профилактик материаллы фотовитриналар ярдөмөндө даими рөвөштө аңлату эше алып барылырга тиеш.

2.6. Су объектларын рекреациялөү зоналары, ял базалары һәм йөзү бассейны администрациясө өчен суда куркынычсызлык чаралары күрү өлөшөндө кече үлчөмле суднолар буенча Дөүлет инспекциясө вөкиллөренең күрсөтмелөре мөжбүри булып тора.

3. Ял итү зоналарын һәм башка территориялөрене, шул исөптөн пляжларны кертеп су объектларын яки аларнын өлөшлөрен рекреацион максатларда куллану белән бөйле билгелөү талөнлөре

3.1. Халыкның массакүлөм ял итү урыннарына (зоналарына) шөһөрлөрен генераль планнарында, район планлаштыру һәм шөһөр яны зонасын үстерү схемаларында, курорт зоналарын оештыру, шифаханөлөр, ял йортлары,

пансионатлар, туризм базалары, дача һәм бакча-бакча участкалары, халыкның оешкан ял итү өчен жирле үзидарә органнары карарларында бүленгән территорияләргә кергә кирәк (шәһәр пляжлары, парклар, спорт базалары һәм аларның ксрылмалары ачык һавада).

3.2. Массакүләм ял итү урыны (алга таба – ял итү урыны) - жәмәгать киньеге, гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә бүленгән, рекреация максатларында интенсив файдалану өчен тиешенчә жиһазландырылган яшелләндерелгән территория участогы, шулай ук бу участкада урнашкан һәм ял итү урыны объектлары һәм жиһазлары сыйфатында функциональ йөкләнеш алып баручы һәм объектка һәм элементларга караган вакытлы һәм даими ксрылмалар комплексы территорияне төзекләндерү, шулай ук кечкенә архитектура формалары.

Ял итү урыннарында су объекты яки аның су коену, спорт-сәламәтләндерү чаралары һәм башка рекреацион максатлар өчен кулланыла торган яки билгеләнгән өлеше булырга мөмкин.

3.3. Яңа ял итү урыннары булдыру турында карар Алексеевск муниципаль районының шәһәр һәм авыл жирлекләре тарафыннан генераль планга, жирдән файдалану һәм территориядә төзелеш кагыйдәләренә ярашлы кабул ителә.

3.4. Рекреация зонасын эчәр су белән тәмин иткәндә, аның «ГОСТ Р 51232-98. Россия Федерациясенен дүүләт стандарты. Эчәргә яраклы су. Оештыруга һәм сыйфатны контрольдә тоту ысулларына гомуми таләпләр.

Душ жайланмаларын урнаштырганда аларда эчәр су бирелергә тиеш (ГОСТ 17.1.5.02-80 п.2.7).

Туалетлар төзегәндә канализация каралырга тиеш, агынты суларны чистарту корылмаларына агып китә торган. Канализация булмаса, су керми торган чокырлар кирәк.

Пляжларны төзегәндә пляжда медицина пункты һәм күзәтү манарасы белән коткару станциясе бинасы каралырга тиеш.

3.5. Чүп контейнерлары уңайлы керү юллары булган бетон мәйданчыкларда урнаштырылырга тиеш. Чүп-чарны көн саен чыгарырга кирәк.

3.6. Рекреация зонасы янында шәхси һәм жәмәгать транспорты өчен ачык автостоянкалар төзү каралырга тиеш.

30 автомашинага кадәр сыйдырышлы ачык автостоянкалар рекреация зонасы чикләреннән 50 метрдан да ким булмаган ераклыкка, 100 автомашинага кадәр сыйдырышлы 100 метрдан да ким булмаган, 100 автомашинадан артык сыйдырышлы 200 метрдан да ким булмаган ераклыкка урнашырга тиеш.

Рекреация зонасыннан ачык автостоянкаларга кадәр санитар-күзәтү өзеклекләре яшелләндерелергә тиеш.

4. Су коену сезонын ачу һәм ябу вакытына таләпләр

Жәйге чор башлану белән, көндезге вакытта һава температурасы 18 градустан югарырак күтәрелсә һәм су объектларының рекреация зонасында суның уңайлы температурасы билгеләнсә, Алексеевск муниципаль районы шәһәр һәм авыл жирлекләренен норматив – хокукый актлары белән су коену сезонын ачу һәм ябу срсклары билгеләнә.

5. Су объектларын яки аларның өлешләрен рекреацион максатларда куллану белән бәйлә чараларны үткәрү тәртибе

5.1. «Халыкның санитар-эпидемиологик именлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясы (п. п. 1, 3) таләпләренә ярашлы:

-эчү һәм хужалык - көнүреш су белән тәмин итү максатларында, шулай ук дөвалау, сәламәтләндерү һәм рекреацион максатларда кулланыла торган су объектлары, шул исәптән шәһәр һәм азыл торак пунктлары чикләрендә урнашкан су объектлары (алга таба-су объектлары) кешегә зарарлы йогынты ясаучы биологик, химик һәм физик факторлар чыганаты булырга тиеш түгел.

Су объектларының кеше өчен куркынычсызлыгы һәм (яки) зарарсызлыгы критерийлары, шул исәптән суда химик, биологик матдәләр, микроорганизмнарның рәхсәт ителгән чик концентрацияләре, радиацион фон дәрәжәсе санитар кагыйдәләр белән билгеләнә.

5.2. Су объектын конкрет күрсәтелгән максатларда куллану су объектынның санитар кагыйдәләргә һәм халык сәламәтлеге өчен куркынычсыз булган су объектын куллану шартларына туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтижә булганда рәхсәт ителә.

5.3. Су объектларын саклау, аларның пычрануын һәм тыгылуын булдырмау өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә федераль дәрәжә санитар-эпидемиологик күзәтчелеген гамәлгә ашыручы органнар белән килешкән су объектларына рәхсәт ителгән зарарлы йогынтылар нормативлары, су объектларына химик, биологик матдәләр һәм микроорганизмнарны рәхсәт ителгән чик нормативлары билгеләнә.

5.4. Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары, шәхси эшмәкәрләр һәм юридик затлар, әгәр су объектлары халык сәламәтлеге өчен куркыныч тудырса, аларның вәкаләтләренә ярашлы рәвештә күрсәтелгән су объектларын куллануны чикләү, туктату яки тыю буенча чаралар күрергә тиеш.

5.5. Россия Федерациясе Су кодексының 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы 50 статьясының 1.1 пунктына ярашлы рәвештә, су объектлары акваториясен рекреацион максатларда, шул исәптән пляжны эксплуатацияләү өчен, судан файдаланучылар һәм су объектынның яр буе полосасы чикләрендә урнашкан жир кешәрлекләренен хокук ияләре файдалана ала.

5.6. Су объектларының яр буйларын рекреацион максатларда файдаланучы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә су объектынның санитар кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтижә алуны тәмин итәргә кирәк. Санитар-эпидемиологик тоткынлыкның гамәлдә булу вакыты жәйге сезонга билгеләнә.

Су объектын рекреацион максатларда куллануға санитар-эпидемиологик нәтижә алу өчен мөрәжәгать итүчегә Чистай, Спас, Алексеевск, Яна Чишмә районнарындагы Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсенең территориаль бүлегенә «Гигиена һәм эпидемиология үзәге» федераль бюджет сәламәтлек саклау учреждениесенең үткәргән экспертиза нәтижәләре буенча гариза һәм эксперт нәтижәсен тапшырырга кирәк, яки башка аккредитацияләнгән оешма, су объектынның су сыйфатын лаборатория тикшеренүләре нәтижәләре нигезендә,

пляж территориясеннән рекреацион эшчәнлекне һәм туфрак (ком) сыйфатын гамәлгә ашыру планлаштырыла.

5.7. Алексеевск муниципаль районы территориясендә Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының шәһәр һәм авыл жирлекләренә ел саен билгеләнгән рекреация зоналарында «пляж сезоны» оештырырга, Россия Федерациясе Су кодексының 11 статьясындагы 2 өлешенң 1 яки 3 пунктлары, 15, 47, 49 һәм 50 статьялары нигезендә су объектларын яисә аларның Федераль милектә, субъектлар милкендә булган өлешләрен әзерләргә һәм тазергә кирәк Россия Федерациясе яки муниципаль берәмлекләр милке (алга таба - су объекты), су объектларының акваториясен дәүләт яки муниципаль милектә булган һәм гомуми файдаланудагы су объектынның яр буе полосасы чикләрендә урнашкан жир участкаларының хокук ияләре тарафыннан пляжларны эксплуатацияләү өчен куллану максатларында бирелә.

6. Су коену зоналарын һәм рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен кирәкле башка зоналарны билгеләү таләпләре

Ял итү урыннары Россия Федерациясенң жер, су, урман һәм шәһәр төзелеше кодексларына ярашлы рәвештә рекреацион зоналарда булдырыла.

Ял итү урыннары үз эченә ял итү зоналарын, бозга чыгу урыннарын, пляжларны, су коену урыннарын, судагы спорт объектларын, сәламәтләндерү һәм профилактика процедураларын кабул итү өчен объектларны һәм корылмаларны ала. Территориядә һәм акваториядә кулланыла торган ял итү урыннары инфраструктурасы объектлары, жиһазлар һәм эшләнмеләр тиешле техник регламентлар, милли стандартлар һәм кагыйдәләр жыентыклары таләпләрен канәгатьләндерергә тиеш. Ял итү урыннарында күрсәтелә торган хезмәтләр милли стандартлар таләпләренә туры килергә тиеш. Ял итү урыннарына квалификацияле персонал хезмәт күрсәтергә тиеш. Һәр ял итү урыны өчен җаваплы эксплуатант билгеләнә. Ял итү урыннарында эш режимы, эксплуатация кагыйдәләре һәм таләпләре, шулай ук су-коткару станцияләре һәм постлары составы, дислокациясе һәм җаваплылык зонасы билгеләнә. Ял итү урыннары бер яки берничә жир участогында һәм су объектлары акваториясендә булдырылырга мөмкин. Территорияләр һәм су объектлары җитәрлек рекреацион сыйдырышлылыкка ия булырга тиеш. Хисаплар махсус оешмалар тарафыннан үткәрелә. Ял итү урыннарында аларның хәле әлеге стандарт таләпләренә туры килүенә мониторинг үткәрелә. Су объектыннан яки аның участогынан рекреацион максатларда файдаланучы су объектын саклау, аны пычранудан, тыгылудан һәм тузудан саклау чараларын, шулай ук күрсәтелгән күренешләрнең нәтижәләрен Су кодексы һәм башка федераль законнар нигезендә бетерү чараларын гамәлгә ашырырга тиеш.

7. Су объектларын саклауга таләпләр

7.1. Су объектлары хужалары су объектларын саклау, аларның пычрануын, суның пычрануын һәм бетүен булдырмау буенча чаралар, шулай ук күрсәтелгән күренешләрнең нәтижәләрен бетерү буенча чаралар үткәрәләр. Федераль милектә булган су объектларын, Россия Федерациясе субъектлары милке, муниципаль берәмлекләр милкен саклау Россия Федерациясе Су кодексының 24-27 статьяларына ярашлы рәвештә дәүләт хакимияте башкарма органнары яки

үзидарә органнары тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә башкарыла.

7.2. Муниципаль берәмлекләр милкендәге су объектларына карата жирле үзидарә органнарының вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) мондый су объектларына ия булу, файдалану, аларны куллану;
- 2) суларның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижеләрен бетерү буенча чараларны гамәлгә ашыру;
- 3) мондый су объектларын саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;
- 4) мондый су объектларыннан файдалану өчен түләү ставкаларын, бу түләүне исәпләү һәм алу тәртибен билгеләү.

8. Су объектларын яки аларның өлешләрен рекреацион максатларда куллану һәм саклау өчен кирәкле башка таләпләр

8.1. Дәүләт яки муниципаль милектә булган һәм гомуми файдаланудагы су объектының яр буе полосасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә хокук ияләре тарафыннан пляжларны файдалану өчен кирәкле су объектлары акваториясенән файдалану, шулай ук рекреацион максатлар өчен физкультура-спорт оешмалары, балаларның ял итү һәм аларны сәламәтләндерү оешмалары, туроператорлар яки федераль законнар нигезендә үз эшчәнлекләрен алып баручы турагентлар тарафыннан файдалану, ветераннарның, өлкән яшьтәге гражданның, инвалидларның оештырылган ялы, аукцион үткәрмичә төзелгән судан файдалану килешүе нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.2. Архитектура-төзелеш проектлаштыру, төзелеш, реконструкция, биналарны, корылмаларны рекреацион максатларда, шул исәптән пляжларны төзекләндерү өчен файдалануга тапшыру су законнары һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында законнарға ярашлы рәвештә башкарыла.

8.3. Су саклау зоналары чикләрен һәм су объектларының яр буе саклау полосалары чикләрен билгеләү, шул исәптән рекреацион максатларда (туризм, физик культура һәм спорт, гражданның ялын оештыру һәм сәламәтлеген ныгыту, шул исәптән балаларның ялын оештыру һәм аларны сәламәтләндерү) кулланыла торган территорияләрдә махсус мегълүмати билгеләр ярдәмендә билгеләү Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә башкарыла.

8.4. Су объектларын кулланганда физик затлар, юридик затлар әлеге Кодекс һәм башка федераль законнар, шулай ук жир өсте су объектларын саклау кагыйдәләре һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган жир асты су объектларын саклау кагыйдәләре нигезендә су хужалыгы чараларын гамәлгә ашырырга тиеш.